

POWSTAŁO CENTRUM BADAŃ NAD PRAWEM OCHRONY DZIEDZICTWA KULTURY

Posted on 17 listopada 2023

Dokładnie 20 lat temu, 17 listopada weszła w życie ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, regulująca funkcjonowanie systemu ochrony zabytków w Polsce. W związku z tą rocznicą, a także potrzebą podjęcia pogłębionych studiów nad obowiązującymi przepisami oraz wskazania kierunków ich ewolucji, z inicjatywy dr hab. Katarzyny Zalasieńskiej, dyrektora Narodowego Instytutu Dziedzictwa, a także adiunkta w Katedrze Prawa i Postępowania Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, powołane zostało Centrum Badań nad Prawem Ochrony Dziedzictwa Kultury, które funkcjonować będzie w strukturze Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Celem Centrum jest m.in. prowadzenie badań nad teoretyczno-metodologicznymi oraz praktycznymi problemami funkcjonowania systemu ochrony zabytków w Polsce, prowadzenie badań nad praktyką stanowienia i stosowania prawa ochrony zabytków w Polsce, przygotowywanie wniosków *de lege lata* oraz *de lege ferenda* w zakresie prawa ochrony dziedzictwa kultury w Polsce oraz organizacja szkoleń specjalistów w zakresie prawa ochrony dziedzictwa kultury.

Pracami Centrum Badań nad Prawem Ochrony Dziedzictwa Kultury kierować będzie **prof. Wojciech Kowalski**, profesor doktor habilitowany nauk prawnych. Od 1998 był pełnomocnikiem Ministra Spraw Zagranicznych ds. restytucji dóbr kultury, prowadzi rozmowy bilateralne na temat likwidacji skutków wojny w dziedzinie kultury oraz sprawy odzyskania konkretnych obiektów zrabowanych w czasie okupacji w Polsce, a odnalezionych za granicą. Kierował Pracownią Prawa Własności Intelektualnej i na Dobrach Kultury w Katedrze Prawa Cywilnego i Prawa Prywatnego Międzynarodowego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Prowadził również wykłady w Haskiej Akademii Prawa Międzynarodowego. Obecnie pracuje w zespole ds. międzynarodowych Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Autor ponad 100 publikacji naukowych. Uznany ekspert krajowy i międzynarodowy w sprawach dziedzictwa kulturowego.

W skład Centrum wchodzi również wybitni oraz niezwykle doświadczeni prawnicy, będący pracownikami Narodowego Instytutu Dziedzictwa:

adw. Jacek Brudnicki

adwokat, magister prawa oraz historii sztuki, kierownik Działu ds. obsługi prawnej w Narodowym Instytucie Dziedzictwa, członek pozaetatowy Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie, społeczny opiekun zabytków, członek komisji prawnej

European Heritage Legal Forum. Ma doświadczenie szkoleniowe i dydaktyczne w zakresie zagadnień prawnej ochrony zabytków i zarządzania dziedzictwem kulturowym. Autor licznych publikacji z tej tematyki.

r.pr. Łukasz Czwojda

radca prawny, magister prawa oraz archeologii, kierownik Zespołu ds. orzecznictwa administracyjnego w Narodowym Instytucie Dziedzictwa. W 2015 r. ukończył aplikację legislacyjną, w latach 2012-2023 zajmował stanowisko radcy prawnego w Departamencie Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

dr Anna Fogel

doktor nauk prawnych, radca prawny. W 2011 r. obroniła rozprawę doktorską „Prawna ochrona przyrody w lokalnym planowaniu przestrzennym” na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Specjalizuje się w zagadnieniach prawnych związanych z ochroną zabytków, ochroną środowiska oraz planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym, a także konfliktami w tym obszarze. Członek Zespołu Prawno-Urbanistycznego przy Komitecie Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN, autorka kilkudziesięciu publikacji o tej tematyce, m.in. komentarza do ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu („ustawy krajobrazowej”).

Aleksandra Brodowska

p.o. kierownika Zespołu ds. międzynarodowych Narodowego Instytutu Dziedzictwa, absolwentka Uniwersytetu Warszawskiego z tytułem magistra prawa oraz College of Europe z tytułem Master of Arts, a także Szkoły Prawa Amerykańskiego WPIA UW i podyplomowych studiów Menedżer kultury w Szkole Głównej Handlowej. W ramach stypendiów badawczych studiowała na Maurer School of Law na Uniwersytecie w Indianie oraz na Uniwersytecie w Tel Awiwie. Laureatka licznych nagród, m.in. Jean Monnet Network, fundacji Alpbach, a także rządu polskiego. Jest ekspertem w dziedzinie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Współpracowała z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego przy czterech nominacjach na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO, a także brała udział w innowacyjnym szkoleniu European Defence College z zakresu ochrony dziedzictwa niematerialnego w czasie konfliktu zbrojnego. Jako pracownik Narodowego Instytutu Dziedzictwa koordynowała międzynarodowe projekty Centrum Pomocy dla Kultury na Ukrainie. Prowadzi międzyobszarowe badania nad prawem ochrony dziedzictwa, w szczególności w kontekście zmian geopolitycznych i studiów nad bezpieczeństwem.

Monika Ośkiewicz

kierowniczka Działu Bezpieczeństwa Zabytków, Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Historyczka sztuki i prawniczka, absolwentka Kolegium Międzyobszarowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych na Uniwersytecie Warszawskim. Związana z ochroną zabytków poprzez zaangażowanie w działalność Towarzystwa Opieki nad Zabytkami oraz pracę w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Warszawie. Stażystka w Muzeum Narodowym w Warszawie oraz w Peggy Guggenheim Collection w Wenecji.

Od lewej: r.pr. Łukasz Czwojda, Monika Ośkiewicz, prof. Wojciech Kowalski, dr hab. Katarzyna Zalańska, dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa, adw. Jacek Brudnicki, fot. NID/ Tobiasz Bułynko